

FLOR DE CARD

SANT LLORENÇ DES CARDASSAR

BOLLETÍ-REVISTA DEL CENTRE CULTURAL CARD * DESEMBRE DE 1984 * Nº 100

hasta por
sido mas
socialista
ilustraré
principal
Efectiva
distra que
almirante
hizo entra
el único
hoy es el
mi oficio
militar cul
politico ec
contribuid
principal
nunca de
sus flaque
najes, que
mocracias
su falta de
caba exce
por cierto
No es el
periódico
molestara
inversa, y
aunque he
rio de la
Eramos

Unigo que con los
ber. Pero voy a
e dos presencias
hizo una
Luis Carré
vistas res
al general
Ray de Esp
El almirante
to, un hombre
lucivocado. En
a abrir el r
mpulsor de su
su confianza
ezas fueron
después rest
Hasta esos es
perspicacia
sivo amor p
radicalismo
kacto que p
«Pueblo»
al franque
de eso nu
aciamos todo es
situación. Y no fuera de ella.
yíticos desde dentro, qué a

Y un
lugar de haber
gimen, fue el
cierre. No gocé
i, sin embargo,
aquellos perso
aurarían-la de
An
como tras d
complicado
ces lo cont
repreesalia cor
Y cuando, f
de «Informació
tuna, como di
encontré con
quien, como sab
el pelo de la ropa
1 cuestiones, y aden
nismar manera
«Pueblo» tuvo sig
la redacción, a pe
ideas, y entre ellos
nistas, que conoc
Gómez Parra. Hicid
toda la gente de ad

Para como aquello
era una «operación política» de media
docentes y les importaban
ure rallo
trabajo
es que
para mo
Me ma
dos mes
quero proy
llo en la lin
cos y final
como tras d
complicado
ces lo cont
repreesalia cor
Y cuando, f
de «Informació
tuna, como di
encontré con
quien, como sab
el pelo de la ropa
1 cuestiones, y aden
nismar manera
«Pueblo» tuvo sig
la redacción, a pe
ideas, y entre ellos
nistas, que conoc
Gómez Parra. Hicid
toda la gente de ad

«Et imparcial», a los
is de dirigirlo, porque el ban-
diario intentaba dirigir aque-
ea de sus intereses económi-
clicos, respecto al poder y
e mi marcha, el p
con sus intere
ritió en un pé
tra el poder.
ostieramente,
nes», caramb
fan los clásicos, allí me
Rafael Gómez Parra a
e muy bien, no toqué ni
, y con su izquierdismo
tas con leyenda. De la
que en el periódico
mpre a mi lado, o en
todistas de todas las
socialistas y comu-
3 muy bien Rafael
causa común con
uel periódico hasta

La
die
ide
not

QUESTIÓ D'EFICIÈNCIA

Seguir d'aprop la política municipal d'aquest poble és tot un poema.

Nervis, paraules gruixades, crispacions, postures irreductibles... són fets gairebé habituals en els plenaris, que demostren -tant aquí com a molts d'altres llocs- que la normalitat democràtica és ben gremyala encara. I no es vol dir amb això que no es facin coses, que se'n fan!, ni que aquesta situació sigui pitjor que aquells plenaris tan calcats on tot ja hi va consensuat; simplement es vol dir allò que s'ha dit, que ens queda encara camí per a fer.

Exemples?

Un. Darrerament estan quedant moltes coses "damunt sa taula". És a dir, s'intenta resoldre sobre un determinat tema i es reuneixen comissions, es redacten informes i llavors què? Res, l'assumpte queda per resoldre i s'han de tornar reunir comissions i redactar més informes... i tot això és temps, o el que és la mateixa cosa, doblers que pagam entre tots.

I encara suposant que "s'acordi" sobre el determinat tema, ¿quan es resol sobre l'acord i s'actua en conseqüència? ¿De què serveixen tantes reunions, informes i acords (=temps que pagam entre tots) si llavors tot queda com estava? ¿Quants d'acords té avui presos el Plenari "pendents d'acció"?

Dos. Potser ningú no pot dubtar de l'interès que desperta l'ensenyament i els temes escolars devers la Sala. Proves més que suficients hi ha, però sens dubte una cosa és l'interès i la voluntat i l'altra l'eficiència. Des de fa anys es parla de solars per fer una escola nova, de la inajornable necessitat de construir noves aules... i llavors, a l'hora d'estrènyer, s'han de destruir les vivendes per poder fer aules, amb tot el que això suposa de destrucció d'un capital existent (poc o molt, bo o dolent no deixen d'esser les vivendes una construcció que val uns doblers).

Obviament una cosa és dir que per a l'escola, per als infants i per als vellets tot!, i l'altra molt diferent és resoldre i actuar, estant a punt per vetlar les caigudes i poder oferir en el moment oportú un lloc per a fer ampliacions, d'altra banda justificadíssimes.

Són dos exemples -sens dubte n'hi ha més- de la falta d'eficiència que d'alguna manera mostra les limitacions -preocupants i cares- d'aquest actual nostre poder municipal.

I en aquestes dades tan assenyalades cal desitjar a tothom molts d'anys, bons i eficients!

Flor de Card

Bolletí-revista del Card, Centre Cultural de Sant Llorenç des Cardassar.

Adreça: Carrer de Sant Llorenç, 36.

Desembre de 1984. Número 100.

Dipòsit legal: 765-1973.

Edita: Centre Cultural Card.

Imprimeix: Apóstol y Civilizador (Petra).

Director: Bartomeu Domenge i Amer.

Cap de Redacció: Josep Cortès i Servera.

Consell de Redacció: Felip Forteza

Guillem Pont

Guillem Quina

Guillem Soler

Miquel Sureda

COL.LABOREN

Guillem Nadal		Portada
Apa		3
Josep Cortès	Ajuntament	4
	Espipellades	5
	Crònica Informal	6
	Varis.	8
	Índex del 84	12
M ^a Bel Sancho	Juguetes	4
Gabriel Juan	Poesia	8
Guillem Femenies	Poema	8
Ramon Rosselló	Història	9
Maria Galmés	Batec	10
	Índex del 84	12
	Si lleu...	18
	Comptabilitat	
Antònia Servera	Batec	10
Llorenç Ramis	Fandango	14
Gaspar Soler	Memòria històrica	15
Llorenç Artigues	Hotel-Embull	16
B. Matamalas	Hospitalet	17
Guillem Pont	Sant Llorenç, ahir	20

Amb un nivell acceptable d'assistència, es va celebrar, el 12 de desembre, la reunió ordinària de la Junta de l'Associació de Pares, a la qual es tractaren els següents punts:

Després d'haver-la perllongada una partida de vegades, a la fi es va procedir a la distribució de tasques entre els membres de la Junta. Quedà així:

Material	Mateu Quina Joan Santandreu
Esports	Llorenç Bauçà Guillem Soler
Cultura	Aina Simonet Josep Cortès Guillem Quina
Sanitat	Joan Bauçà
Instal·lacions	Joan Jofre Bartomeu Mestre
Relacions	Pere Riera Guillem Soler Joan Santandreu
Secretaria	Joan Tous Pere Mesquida
Tresoreria	Joan Carrió
Festes	Tots

El Director del centre, en Jaume Mayol, ens informà que havien vingut de la conselleria de Sanitat i trobaren que hi mancava cloro a l'aigua que utilitzen els al.lots. En Joan Bauçà, encarregat de Sanitat, se'n cuidarà de comprovar-ho cada dilluns. També es faran les passes pertinents per a que es buidi el clot negre cada quinze dies.

També ens comunicà que el vinent dissabte començaven les jornades esportives a Sant Llorenç. Hi haurà sis carreres per als infants de tercer fins a vuitè. Correran per un circuit urbà i hi participaran col·legis de la comarca de Manacor.

Davant la necessitat de comptar per part de l'escola amb un equip de veus de certa potència, en Pere Mesquida, del Card en Festa i en Josep Cortès, de Flor de Card, consideraren oportú deixar el primer que va comprar el Club Card, i que actualment no s'utilitza gaire, per esser emprat a l'escola. Se'n cuidaran de tenir-lo guardat i restarà a disposició de qualsevol secció del Centre Cultural Card que l'hagi de menester. Com a conseqüència d'aquest oferiment, que fou acceptat pel director, no es comprarà el magnetofon que inicialment s'havia acordat comprar.

L'equip de Cultura fou informat d'una reunió que es durà a terme amb els mestres per tal de programar les activitats de l'any.

Na Maria Bel Sancho, encarregada del SMOE, ens explicà les activitats que pensa dur a terme per a la festa dels Reis. Els al.lots faran mòbils, dibuixos, cartells, fang, paperins, banderins, regals... per adornar diversos indrets del poble, per a la qual cosa cal nomenar un grup que se'n cuidi de l'organització.

Al mateix temps ens va fer sebre que hi haurà una exposició de joguets no bèl·liques que estarà oberta del 20 al 23 de desembre.

El tresorer comunicà que l'editorial que ens subministrà part dels llibres de text havia duplicat algunes factures, però que ell mateix se'n cuidaria de solucionar l'equivoc.

Pareix esser que hi ha dubtes sobre el lloc més adequat per ubicar les noves aules que s'han de construir en el recinte escolar. Després d'haver escoltat les opinions dels membres de la Junta i del director del centre, i vist que hi havia diverses postures sobre el particular, es va procedir a una votació a mà alçada. La majoria dels assistents va esser del parer de fer costat als que pensen que el lloc millor és allà on actualment hi ha les vivendes dels mestres. Quedarem que faríem una instància dirigida a l'Ajuntament per comunicar-los-ho.

Per acabar, el director ens anuncià que el dia 4 d'abril partien els de 7è i 8è d'excursió al Pirineu Aragonès i Català.

En el ple del 19 de desembre es prengueren els següents acords:

SOUS.- Després d'haver rebutjat una esmena d'en Toni Sansó, segons la qual es descomptaven 20.000 pts. al batle per destinar-les a la gent més necessitada del poble, s'aprovaren els sous dels regidors, que quedaren així: el batle: 820.000 pts; en Tomeu Mestre, en Falera, n'Ignasi i en Coll, 247.000; els altres 165.000.

ABOCADOR DE FEMS.- Amb un informe negatiu de la comissió de Sanitat, queda damunt la taula una proposta a la qual se sol·licitava permís per tirar i cremar tots els fems de la comarca de Manacor a la finca de Ca'n Dual, propietat del batle. Inicialment en Busco havia de cobrar dos milions i mig anuals en concepte de lloguer.

CABO.- S'acordà concedir una gratificació de 180.000 pessetes al cabo per a l'any 1984.

DEPURADORA.- Quedà aprovat inicialment el projecte de la depuradora de la zona costera, del qual donam més informació a la pàgina 6.

PUNTA AMER.- Aquest tema estava desglossat en dos punts: el primer era un recurs que havien presentat els urbanitzadors en el qual sol·licitaven que l'Ajuntament aprovàs el projecte que havia denegat en el ple anterior. Fou rebutjat per quatre vots a favor (Busco, Falera, Ordinas, Mauri) i sis en contra.

En el segon volien aprovar el nou projecte que va publicar la revista el mes passat, però, com que no tenien majoria (en Tomeu Carbó no hi era), va quedar damunt la taula.

Cal destacar que el públic va aplaudir n'Antoni Sansó després d'una de les nombroses intervencions que féu en defensa de la preservació total de Sa Punta de n'Amer.

CASES PER A LA TERCERA EDAT.- Dues propostes de compra de cases per a les Associacions de Jubilats de Sant Llorenç i Son Carrió quedaren damunt la taula per no haver-hi doblers en el pressupost d'enguany.

EXPOSICIÓ DE JUGUETES

Els passats dies 21, 22, 23, 24 i 25 de desembre va tenir lloc a la sala de l'Ajuntament una exposició de joguetes educatives amb motiu de la proximitat de les festes dels reis. Molts dels pares que la visitaren em demanaren el perquè de l'exposició.

Sens dubte hi ha que dir que la idea principal del muntatge va esser ajudar als pares en la triada de joguetes, i el fomentar els jocs educatius, tan lligats al desenvolupament de la motricitat, afectivitat, expressió i comunicació. A més, fer-los arribar la idea de que la jogueta com a material educatiu, quan està ben triada, contribueix a fomentar les activitats mentals del nin.

Els estudiosos del joc i la jogueta han descobert, observant els nins quan juguen, coses tan importants com:

* Que hi ha joguetes destinades al nin en solitari i altres que impliquen jocs en comú, obrint d'aquesta manera l'esperit del nin a la vida social i en el coneixement dels demés.

* Que una jogueta donada prematurament o tardia no produeix el mateix efecte que produiria si respongués a les normals necessitats d'una edat concreta.

Així mateix se sap que, si bé algunes joguetes són de totes les èpoques i de tots els països, també és veritat que algunes altres s'acoplen millor a certes formes de vida, a certs mitjans socials i a certes èpoques de l'any.

Per tot això ja no basta deixar a l'atzar l'elecció de la jogueta, s'ha de respectar l'opinió de l'infant, però és deure dels pares ajudar al nin, tal vegada massa influenciat per la publici-

tat, a l'hora d'escollir la jogueta dels reis.

Hi ha que remarcar també lo agradables que foren els records dels més vells davant joguetes com la baldufa o el patinet, comentaven entre ells que "no hi ha temps que no torn" i que "ja era hora de deixar lo mecànic a un racó i tornar treure la fusta".

Esperem que l'exposició hagi contribuït a que cada nin se senti content amb la seva jogueta, i els pares satisfets del que han elegit.

Es d'agrair la col·laboració de Ninot, Arlequin, Ca'n Sollo, Ca s'Escolà, Aina Pascual, Roig-Pomar, Estanc i Ca'n Pi, que han fet possible l'exposició amb l'aport de les joguetes.

A tots, bones festes i molts d'anys!

Maria Bel Sancho

Servei Municipal d'Orientació Educativa

S.M.O.E.

Ara que just acabam de començar s'any i hi ha sa possibilitat de que encara no hagin tirat per sa finestra tot es pressupost del 85, jo proposaria que se destinàs una partida de s'apartat de mobiliari a s'adquisició d'una taula de matances quingsais.

Així, si qualche assumpto no acabava d'estar clar, el podrien deixar damunt sa taula sense es perill, de cada dia més evident, de deixar sa totalitat de s'il.lustríssima corporació llorencina tapada de paperum.

Es ben ver que an es pas que anam aquesta joventut a l'instat mos haurà voltat cama.

Ara resulta que s'al.lot, com que sap que a mi m'agrada sa politiqueta local, ha demanat un valquitalqui an els Reis.

"Així, mumpare -m'ha dit-, si pots sintonitzar amb sa freqüència de s'emissora municipal, te'n temeràs de tot es trullet de per dins la Sala i ho podràs posar a sa revista".

Maldament sàpiga cert que és una astúcia per part seva, ¿creuríeu que ha estat a punt de caure'm sa llagrimeta?

Com que noltros, p'es cap prim, som tan xulos com es periodistes que cobreixen s'informació parlamentària, hem volgut instaurar es premis "Mosca" per a's xerramentaris llorencins que més han destacat en diversos aspectes. Vet-aquí es veredict de'es jurat internacional -sa dona i jo- per a cada categoria:

* Mosca d'or i premi "Felip Vè" a Miquel Falera, per lo molt que estima sa nostra llengua.

* Mosca d'argent i premi "Yaser Arafat" an en Toni Cuc, perquè és pràcticament s'únic que dona branca.

* Mosca de bronze i premi "Palmolive" a Tomeu Busco, per s'originalíssima manera que té de "fer poble".

* Premi "Viriat" a Tomeu Bovet, per s'heroisme amb què lluita per sa seva comissió informativa.

* Premi "Dale Carnegie" a Tomeu Carbó, per lo molt que procura tenir-ho bé amb tothom.

* Premi "Tom i Jerry" a Toni Ordines i a Pere de Son Vives, per ses llosques que se donen de tant en tant dins es ple.

* Premi "Harpo Marx" a n'Ignasi, perquè no diu ni pruna.

* Premi "Urtain" an en Mauri, per sa delicadesa amb què organitza ses festes.

* Premi "Astérix" a Mateu de Son Carrió, per sa puteria i eficàcia amb què defensa ets interessos d'es seu poble.

* Mosca de llauna i premi de consolació a Miquel Coll, just perquè no sigui s'únic que no se'n duu res.

An es ple que discutiren lo de sa paga d'es regidors, es batle va assegurar que amb setanta mil pessetes cada mes sols no li pagaven ni ets interessos de ses hores que hi perd.

Quaranta putes sagrades! Ell les deu cobrar salades a ses hores, eh!?

Crec que en trobaríem qualcun que mos sortís millor de preu!

Com a conseqüència d'un repentí i fulminant atac de gastera, es cabo va convidar a dinar an es regidors, es funcionaris i es municipals de la vila.

Es mals pensats sospiten que ho va fer per lo de ses 180.000 pessetes de gratificació que li han concedit, però ell m'ha assegurat que no, que és perquè és així de generós.

Ara resulta que en Falera se n'ha temut que va fer ets ous en terra en lo de sa casa d'es vells, i ho ha volgut arreglar repartint papers ex plicatius, però tenc por de que en lloc d'esmolar no faci osques.

I tot és segons com es miri. D'una banda és ver que escarrufa el pensar que podríem haver d'estar quatre anys amb plens com el del 4 de desembre, presidits per en Ronald Falera, però de l'altra també ho és que serien més entretinguts que els pallassos de les titeres, sense que això vulgui significar, per l'amor de Déu!, cap tipus de comparança entre ambdós personatges. La meva dona troba que és un poc fort això de dir-li Ronald al segon batle de la vila, i dic jo que no deu esser gaire americanòfila si considera un insult el motejar una persona amb el nom del president dels Estats Units; però cadascú és així com és, i amb aquestes coses de filies i fòbies polítiques val més no aficar-s'hi, que podríem arribar a situacions còmiques.

-I es batle, com és que no hi era?

-Ningú no ho va poder aclarir. Males llengües asseguruen que se va veure venir sa ruixada i va voler endossar es mort an en Falera.

-Punyetero!

El primer punt a discutir tractava de la depuradora de la zona costera. Pareix esser que, pel cap prim, costarà 368 milions de pessetes, del quals la Comunitat Autònoma

en pagarà la meitat, els de la vorera de mar una quarta part i els 92 que resten, vosaltres i jo. Com que el batle no hi era i l'assumpte ho pagava, trobaren que era millor deixar-ho damunt la taula i parlar-ne un dia que hi fossin tots.

En el segon havien de xerrar dels sous dels regidors per l'any 1984. Prengueren per base una proposta de la comissió pertinent, segons la qual el batle cobraria 68.335 pts. cada mes -poc més o manco com l'any pasat- els regidors que formen part de la Permanent 20.601 i la resta 13.745. D'aquesta manera els únics perjudicats -i això de perjudicats és una expressió que no crec que tenguí res que veure amb la realitat- serien en Coll i en Falera, ja que l'any passat se'n duïen 25.000 pts per hom cada mes; els altres, llevat d'en Toni Cuc, tots augmentarien una mica, amb la qual cosa i vista la política restrictiva del govern, podrien estar més contents que un ca amb un os. El regidor Sansó, prenint la paraula, digué que l'any passat havia recolzat l'anterior distribució de sous pensant que alguns regidors farien més feina. El temps li ha demostrat que no havia estat així, i per això enguany donava el suport a l'actual proposta en tots els punts llevat del del batle, ja que considera que no es guanya el jornal. "Per una hora diària de feina -digué- no podem pagar 70.000 pts. cada mes". En Falera, amb l'excusa de que no hi havia el batle, deixà l'assumpte damunt la taula, i ja veurem què passa!

-¿I no trobes que seríem ben excusadors d'haver de pagar un segon batle, si tanmateix quan no hi ha es primer tot ho deixen damunt sa taula?

-Jesús! Just p'es gust que passa en Falera val la pena tenir-ne.

N'Antoni Cuc, del PSM, proposà que es fes un curset de ceràmica per tal d'acabar les plaques dels carrers que encara estan en castellà, de manera que totes les del poble fossin iguals. En Mateu Puigròs, de Son Carrió va esser del mateix parer, i afegí que se'n podria organitzar un altre a Son Carrió amb la mateixa finalitat. El regidor Ordinas va trobar que hi havia coses molt més necessàries, com és ara un altre termo en el camp de futbol, i afegí que no estava disposat a recolzar la proposta si no anava acompanyada del corresponent informe de comissió. En Falera considerà que, com que el batle no hi era, l'assumpte havia de quedar damunt la taula i, fent un poc de lloc a un racó, l'hi deixà.

Na Pilar, la secretària, a la qual cal

agrair l'interés que demostra envers la nostra llengua i l'esforç que fa per aprendre-la, va llegir -en català- una proposta de n'Antoni Sansó a la qual es demanava que s'instal·làs un parallamps al campanar de l'església de Sant Llorenç, per tal de protegir el casc urbà de la vila, i que s'arreglàs el rellotge de La Sala. En Falera, que per una profunda deformació lingüística sembla que percep les paraules en castellà encara que siguin pronunciades en català, va entendre "pararrayos" en lloc de parallamps, i va preguntar:

-¿Què diu, que volen posar un papagayo damunt es campanar?

A la qual cosa els demés regidors li haguessin pogut contestar que no, que ja n'hi havia a voler de "papagayos", però, com que són més seriosos que ell, el deixaren anar. En Mateu Puigròs es va mostrar partidari de recolzar la proposta sempre i quan se'n posàs un altre a Son Carrió. La totalitat dels assistents va donar el sí a les dues proposicions, llevat d'en Miquel Mascaró, que es va abstenir.

Els regidors Mascaró, de UNIO MALLORQUINA i Vaquer, de ALIANZA POPULAR, foren els qui amb més fermesa s'oposaren a la compra de la casa de n'Àngela Baiona per a l'Associació de Jubilats.

La Comissió de Sanitat, encapçalada per en Mateu Puigròs, va dur un extens informe sobre les necessitats més urgents del seu àmbit, entre les quals hi havia el tema de l'eixamplament del cementeri de Son Carrió, l'eliminació dels fems a un abocador co-

mú per a tot el terme de Manacor i l'ampliació de la sala d'autòpsies del poble, entre d'altres. Com que el batle no hi era, en Falera va esser del parer de deixar-los damunt la taula a tots fora el primer, que fou aprovat amb l'assentiment de tots els assistents.

A proposta del grup CDS-PSOE i després d'anys de parlar-ne, s'acordà fer una petició a Correus per tal de muntar una oficina tècnica a Sant Llorenç. Esperem que la cosa vagi envant.

El darrer punt tractava de la compra d'una casa per a l'Associació de Jubilats. La Comissió d'Ajuda Social, encarregada de gestionar aquest assumpte, era del parer d'adquirir la casa de n'Àngela Baiona, al carrer de Sant Llorenç, pel preu de quatre milions i mig de pessetes, a pagar en dos anys, ja que era la que preferia l'Associació. Com que el batle no l'havia inclòs a l'orde del dia, encara que estàs dins la carpeta d'assumptes a tractar, en Tomeu Mestre, president de la comissió, sol·licità que es declaràs d'urgència, per tal d'esser aprovat en el mateix ple. En Miquel Mascaró i en Falera, emperò, eren més partidaris de comprar el solar buit que dóna a la placeta de l'Ajuntament, i que és propietat d'un parent del primer, per uns cinc milions grossos de pessetes. (Sense ànim d'afegir aigua al banyat, no hi està de més apuntar que hi ha solars a Cala Millor que surten millor de preu). Després de fortes discussions entre els defensors d'ambdues postures i d'un intercanvi d'acusacions, es va procedir a votar la declaració d'urgència, que fou rebutjada per no comptar amb els vots de la totalitat dels presents. (Els malpensats sospitaren que aquest fou el motiu per al qual el batle no havia inclòs el punt a l'orde del dia. L'assumpte quedaria damunt la taula sense que ell hagués hagut de quedar malament amb els vells, i així no es duria a terme una operació que no havia estat iniciativa seva).

En acabar el ple el secretari de l'Associació de Jubilats va donar les gràcies als tres grups que havien defensat l'opinió dels vells, alhora que va censurar l'actuació dels qui havien obstaculitzat la proposta. Va acabar dient que els vells no havien d'esser tractats com als lots petits, als qui donen una jugueta per a que callin, i abandonà la Sala amb visibles mostres d'empipament.

Josep Cortès

En Gabriel Juan va nàixer a Manacor fa 28 anys, és professor de Filosofia i Lletres i es guanya la vida dins l'ensenyament, a Ciutat.

Viu d'aquí i d'allà, entre S'Illot, Manacor i Ciutat.

Té tres llibres publicats (dos de poesia i un de narrativa), així com altres projectes començats i altres acabats dins dels seus calaixos.

La seva poesia -diria jo- és una recerca constant de sí mateix: una home que estima molt la seva tasca d'omplir papers diàriament amb taques de tinta més o manco organitzades. També us puc dir que duu bigot i, a vegades, ulleres.

Tot sembla entotsolat
enmig de tanta avinença.
La closca que em tanca
ja esdevé espai viu.

Entre el record i l'esperança,
la invariable lluita,
ombrívola i malmenada,
provoca esquerdes de discòrdia.

La mort de la claror
és avinent i fantàstica,
un escaire singular.

En una fosca ja negra,
tan brillant com arriscada
tresca el meu parer, que tresca.

Gabriel Juan

ENQUADERNACIONS

Com cada any per aquest temps, recordam als col·leccionistes de Flor de Card que ens podem cuidar de fer enquadrar totes les revistes de l'any.

Si qualcú vol toms complets també ens ho pot fer sebre i n'hi proporcionarem.

TROBADA

Per al darrer diumenge de gener està prevista una Trobada de Premsa Forana a Ses Sitges. A la propera revista us en donarem la informació corresponent.

La gent vesteix de colors, però
les ments es troben empestades de blancor, i
el món,

que és un gran llac blanc,
compost de milions de bassiols
es troba amb l'aigua al coll... -sens dubte-.

Heus aquí milions de cranis,
els quals han tornat vegetatius
degut a no raonar,
però això sí...

econòmicament ensolcats pels seus líders...

Els senys, ja no tenen moviment.

Tots van en cotxe...

Guillem Femenies

LLEI DE PREMSA I IMPRENTA

En compliment a lo disposat a l'article 24-1 de la vigent Llei de Premsa i Imprenta, Flor de Card fa saber:

1.- Que es distribueix gratuïtament entre els socis interessats del Card, i que les despeses de l'edició es compensen mitjançant aportacions voluntàries dels esmentats socis.

2.- Que el director de la publicació és en Bartomeu Domenge i Amer.

3.- Que l'edita el Centre Cultural Card, els directius del qual són: Pere Mesquida, Josep Cortès, Rafel Duran i Guillem Pont.

SOPAR

El mes que ve farà tretze anys que Flor de Card surt a rotlo. Tots els qui vulguin conjurar la superstició amb un bon sopar d'aniversari, que ho diguin a qualsevol col·laborador abans de començar el febrer i hi anirem plegats.

Com que no està confirmat que l'Ajuntament ens convidi, convé que penseu a agafar menuts, no fos cosa que panxa plena haguessiu d'escurar plats.

Bé, bones festes, molts d'anys i aquest que no cont!

LA DÈCIMA ECLESIASTICA

Els qui ja tenim certa edat recordam que de petits, quan anàvem a escola, apreníem la Doctrina i aquell manament pel qual els cristians érem obligats a pagar "delmes i primícies" a la Santa Mare Església.

Efectivament, el cert és que després de la conquesta de 1229, el rei En Jaume I va assignar una part dels delmes i fruits per al sosteniment del culte cristià i dels rectors i vicaris.

Per unes raons d'investigació que ara ací no cal explicar, he de dir que jo com a investigador he freqüentat més sempre els arxius "cívils" que els "eclesiàstics"; és per això que durant els anys d'investigació he trobat poca documentació referent a l'administració i béns de l'església mallorquina (antigament Menorca pertanyia també al Bisbat de Mallorca).

Però a una de les meves darreres anades a l'Arxiu de la Corona d'Aragó hi vaig localitzar diversos llibres de finals del segle XIV i primera part del XV on hi ha ben detallat les quantitats de diners que havien de pagar cada un dels rectors, beneficiats, canonges i prelats de Mallorca i Menorca al Rei per la "dècima"; és a dir, que l'estament eclesiàstic de les dues illes (Eivissa era de la jurisdicció de l'arquebisbe de Tarragona) havia de pagar al rei una desena part dels seus delmes i rendes per ajudar a les despeses reials.

Podria resultar ben interessant publicar íntegrament aquestes llistes, cosa que no faré perquè resultaria un treball pesat i poc atractiu pel lector. Em limitaré idò a donar la relació únicament de les rectories dels pobles del llevant o xaloc, des de Sant Llorenç a Santanyí, deixant de banda els beneficiats i altres preveres que rebessin rendes per altres raons.

L'any 1383, les rendes del rector de Bellver apareixen valorades en 20 lliures, i per tant havia de pagar al rei per "dècima" 2 lliures; Pere Pilotxa rector de Manacor, de 45 lliures havia de pagar 4 lliures i 10 sous; Gabriel Ponts, sagristà de Manacor idèntica quantitat; el rector de Felanitx de 75 lliures, 7 lliures i 10 sous; el rector de Santanyí, Bonanat Padró, de 25 lliures, 2 lliures i 10 sous; el rector de Campos Jaume Puig, de 60 lliures, 6 lliures; el rector de Porreres Francesc des Caus, de 90 lliures, 9 lliures. Algunes esglésies o rectories pagaven també per raó del "quart". Aquest mateix any el canonge Yvo Lledó, va pagar 19 lliures corresponents a les 190 que rebia de la sagristia i

quart de Manacor. Els quarts d'Artà, Rubines, Campos, Marratxí, Bellver, Calvià i Pollença foren valorats, entre tots, en 133 lliures i pagaren 13 lliures i 6 sous (ACA RP 1.841).

Aquestes o semblants quantitats es repetiren en anys successius. L'any 1397 tot el Bisbat de Mallorca va pagar per aquesta dècima, al Rei, 5.589 sous i 2 diners barcelonesos corresponents a 380 lliures mallorquines (ACA RP 1.957 f. 13v).

A la relació de l'any 1403 es fa constar que alguns rectors no paguen per pobresa, degudament dispensats pel Papa. Entre aquests hi havia el de Calvià i el de Sant Llorenç: *"Lo rector de la església de Bellveser taxat a XX lliures, per pobrea no sol pagar"* (ACA RP 1.876 f. 1v).

A la relació de l'any 1408 consta que Pere Pilotxa fou taxat per valor de 3 lliures "per lo quart de Bellver" (ACA RP 1.904 f. 7v).

Finalment, a la relació de l'any 1456 apareixen les sobredites rectories valorades d'aquesta manera: Dionís Munyoç, rector de Porreres, 250 lliures (per tant la dècima eren 25 lliures); Silvestre Salom rector de Santanyí 100 lliures; la rectoria de Felanitx fou valorada en 190 lliures; el quart de Porreres 65 lliures; Antoni Tallada rector de Campos 60 lliures; Pere Esteve rector de Manacor 277 lliures i 10 sous (ACA RP 1.927). No hi figura el rector de Bellver, perquè, feia uns anys, la rectoria de Bellver o Sant Llorenç havia estat unida a la de Manacor. (Vegeu la meua "Història de Sant Llorenç des Cardassar").

Ramon Rosselló

BEARN
llibres i papers

Silenci, 7 * Manacor

EL TEMPS DURANT L'ANY

Comptant fins al 16 de desembre, vet-aquí l'aigua que ha caigut damunt Sant-Llorenç:

Gener	38
Febrer	94
Març	90
Abril	32
Maig	114
Juny	-
Juliol	-
Agost	30
Setembre	39
Octubre	51
Novembre	53
Desembre	13
Total	564

Altres fenòmens significatius:

* La ventada de Tramuntana, pel febrer, que deixa els nostres camps coberts de sal.

* El 9 de març, que va esser el dia que més prop va estar de nevar.

* El 9 d'agost, que, degut a una invasió d'aire àrtic, a les 7 del matí estàrem a 16º, talment com si ens trobàssim en el desembre.

* Els dies 6, 7 i 8 de novembre, quan una massa d'aire africà plena de pols ens va donar la impressió de que el cel estava nivalat.

* Les nits més fredes foren les del 12 de gener, amb 4º, el 6 de març, amb 4º i el 12 de març, amb 3º.

* Les ventades més vitenques de l'any varen esser les següents:

-La segona setmana de febrer, de la banda del Gregal, a 70-100 Qmts/h.

-El 2 de març, de Tramuntana, a 70-80.

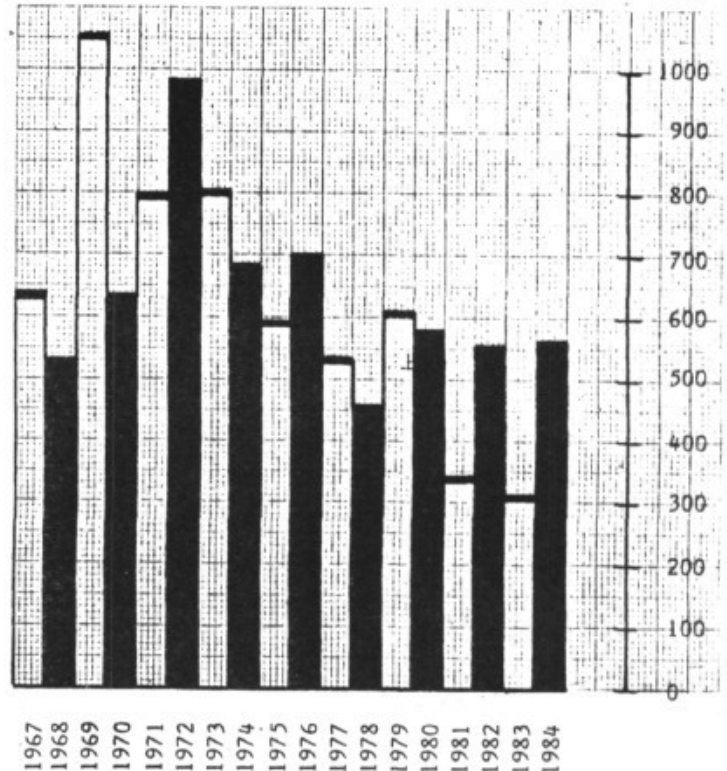
-El 8 de maig, també de Tramuntana, a 70-80.

-El 8 d'agost, bufant el Gregal, a 60.

-El 18 de setembre, de Tramuntana, a 50.

-El 4 d'octubre, a 60-75 i pegant de la banda del Ponent.

Vet-aquí els litres d'aigua que han caigut damunt el poble els darrers devuit anys:

En XESC aprofita es quadret que té comprat a sa revista per donar es molts d'anys a sa seva clientela, i, de passada, els fa recordar que quan es cotxe no vol partir, de 10 vegades 9 -o totes 10!- són fallos de sa part elèctrica.

BETLEM * ARBRE

Com cada any per aquest temps, el nostre Ajuntament ha seguit les normes ecologistes i ha posat un pi de plàstic enmig de la plaça. No ho cregueu. És un pi real i sols ha hagut de menester vint anys per créixer. Si fos un altre tipus d'esser viu molta gent el ploraria.

Variant un poc el que es feia cada any, l'església ha muntat un betlem en els jardins que hi ha en el Lloc Sagrat. Hem de lloar aquesta idea.

NAIXEMENTS

El dia 30 de novembre neix a Sant Llorenç en Sebastià Rigo Estelrich, fill de Sebastià i Margalida.

N'Andrés García López, fill d'Antonio i Antonia, neix a Son Carrió dia 29. Enhorabona!

Dia 13 de desembre, a Sant Llorenç, neix n'Antoni Salas Galmés, fill de Mateu i Sebastiana. Salut!

DEFUNCIONS

Na Magdalena Riera Massot mor dia 25 de novembre. Era viuda i tenia 86 anys. Al Cel sia.

Mor a Sant Llorenç na Margalida Riera Ballester, viuda de 82 anys, el 7 de desembre. Al Cel la vegem.

En Joan Santandreu Jaume, també vidu, mor dia 14 de desembre a l'edat de 77 anys. Descansi en pau.

Na Catalina Juan Lliteras mor dia 19 de desembre. Era viuda i tenia 78 anys. Al Cel sia.

Na Isabel Andreu Sancho, de Son Carrió, deixa aquest món dia 19 de desembre. Tenia 90 anys.

NOCES

En José Sánchez Cobo i n'Aina Roig Pascual se casaren dia 18. Que tot els sigui enhorabona!

AL.LOTS

Els dies 20, 21, 22 i 23 a Sant Llorenç i el 24 a Son Carrió, el SMOE organitzà una exposició de juguetes amb el desig d'ajudar a tota la gent que n'hagi de comprar a triar-la, de manera que s'adapti a les característiques dels infants.

Aquests dies, a la plaça de l'Ajuntament, es fan activitats per preparar la vinguda dels Reis. Estan dirigides de cara als al.lots d'EGB.

Pareix que el Papà Noel va guanyant punts als Reis, ja que moltes cases han estat visitades per aquest senyor, fent les delícies de grans i petits.

MÚSICA

Dia 9 de desembre la Banda de Música de Sant Llorenç va participar a la Trobada de Bandes que se celebrà a Inca. El Consell, seguint amb la seva tònica de regals, els va donar dues-centes mil pessetes i els convidà a dinar al Puig de Santa Magdalena.

Complint la condició imposada pel Consell, dia 26 va donar un concert a l'Església. L'assistència de públic fou massiva. Es veu que la gent té molt d'interès per tot el que sigui cultura.

TERCERA EDAT

Dia 16 de desembre excursió de la Tercera Edat per la part de Pollença.

Realment pareix que el nostre batle passa un poc de tot el qui sigui cooperació amb els vells. L'altre dia hi havia convocada una reunió entre la directiva de l'Associació i ell i, segons notícies, no hi va comparèixer. Se'l va veure més tard pel cafè.

Varem sentir rumors de que alguns vells volien convocar una manifestació, en protesta pel comportament del nostre batle. Imaginau-vos quina lliçó més gran ens volien donar els nostres vells, ja que hagués estat la primera manifestació haguda a Sant Llorenç.

Maria Galmés
Antònia Servera

Consell Insular
de Mallorca

ESCUOLA DE VELA CLUB
NÁUTICO EL ARENAL

L'ESCOLA...
A LA MAR
CURS 1984-85

Es duran a terme uns curssets per donar a conèixer el món de la vela a tots els nins de Mallorca, els quals hi podran participar a través de les seves escoles o col.legis.

PATROCINA:
CONSELL INSULAR DE MALLORCA

COLLABORACIÓ TÈCNICA:
ESCOLA DE VELA CLUB NÀUTIC
"EL ARENAL"

La inscripció podrà fer-se a l'Escola de Vela Club Nàutic "EL ARENAL" (C/ Miramar, s/n - S'ARENAL DE LLUCMAJOR - Tel: 264019 - 268950).

SECCIONS FIXES

AJUNTAMENT

Antoni Sansó 27
 Josep Cortès
 35-48-150-187-228

BATEC

Galmés-Llull
 7-35-48-66-90-106-138
 Galmés-Servera
 153-174-194-214-234

CÒMIC

El Caníbal Matamalas 14
 Bang " 32
 El Poema " 52
 El Pelegrí " 72
 El Tribut " 94
 Majoriycck Llorenç Ramis 114
 Hospitalet Matamalas
 158-180-201-221-241
 Hotel-Embull Llorenç Artigues
 178-200-220-240

CONTARELLA

Festa d'agost Biel Florit 8
 Pere Antoni Xinxà " 34
 La cleptomania " 54
 El Conco en Biel " 74
 Salvador Brui " 96
 La Fantasma " 116
 Na Kuana " 160

COSTUMS

Francesc Clapés
 4-31-67

CRÒNICA INFORMAL Josep Cortès

30-50-68-111-148-172-191-212-230

EDITORIALS

La carretera 2
 El nom de l'Escola 22
 Basta! 42
 Cala Millor 62
 Senyor Vaquer 82
 Canvi, sí (per a tu) 102
 Extra dels joves 122
 S'ha de dir 142
 Tots a una 166
 Punta Amer 186
 Una passa més 206
 Ses Sitges 206
 Damunt sa taula 226
 Noves aules 226

ESCOLA

Nom del Col.legi Bàrbara Ferrer 43
 APA 3-23-43
 63-83-103-157-167-187-207-210-227
 SMOE
 26-45-106-144-217-228

ESPIPELLADES Josep Cortès 5-29
 33-46-65-91-107-147-170-192-209-229

ESPORTS Miquel Sureda
 28-49

FANDANGO Llorenç Ramis
 140-155-177-198-218-238

HISTÒRIA Ramon Rosselló
 Notes 13-28-53-77-151
 Canàries 93-113
 Orguener Jaume Febrer 151
 Diluvi 173-193-213
 Dècima Eclesiàstica 233

HISTÒRIA DE LA CIÈNCIA Llull-Perelló
 16-36-56-76

IMATGE, LA Cortès-Forteza 3-29-70
 Pont-Forteza 47

PICADÍS D'ESPIRES Biel Florit
 77-169-197-217

POESIA
 Sermó de Corema P.A. Peña 105
 Poemes M. Estelrich 134
 Poemes Biel Juan 232
 Poemes G. Femenias 232

PORTADES

Guillem Nadal 1
 G. Caldentey 21
 Josep Cortès 41
 Felip Blau 61
 Josep Cortès 81
 Josep Cortès 102
 Llorenç Ramis 121
 Guillem Nadal 141
 Josep Cortès 165
 Matamalas 185
 Josep Cortès 205
 Guillem Nadal 225

RxD

Personatges
 Oliveres i Cançó

Negre i Blanc
 Paco Argenter
 Sa Punta
 Al Sol

PREMSA FORANA
 4-108-219

PUNTA DE N'AMER

Projecte Cortès 137
 Enquesta Roig-Femenias 143
 Pintada (Entrevista) Cortès 156
 Portada Matamalas 185
 Editorial 186
 Enquesta Femenias... 188
 No a la urbanització Calamillorer 189
 Segon Projecte Cortès 190
 Salvem Sa Punta Sansó 195
 Trobada Cortès 211

SANT LLORENÇ AHIR	Guillem Pont	
Cogolludo		20
Guillem Galmés		40
L'espera		60
Sa Processó		80
Sa Blanquera		100
La taca		120
Una més (Escola)		164
Carrossa		184
Bosses d'argent		204
Els altres	Josep Cortès	224
Cala Millor	Guillem Pont	244
SES SITGES	Guillem Pont	
171-208		
SI LLEU...	M. Galmés	18-38
58-78-98-118-162-182-202-222-242		

ARTICLES

	-A-	
Aigua, Canalització de l'	Josep Cortès	150
Amollada, L'	J.	123
Apraxis	Zon. Pedrolo	136
Associació de Jubilats		169
	-B-	
Badia	Josep Cortès	11
Beatles	A. Galmés	131
	-C-	
Calentures	G.N.P.C.	135
Càncer	A. Buades	31
Carta al batle	A. Sansó	149
Carta a Guillem Febrer	J. Cortès	179
Català	J. Cortès	11
Comparacions	G. Pont	145
Cotxes	J. Salas	130
	-D-	
Deu anys enrera	J. Cortès	19-64
	-E-	
Escola Card	Duran-Ramis	146
Escola Card	Domenge	176
	-G-	
Gloses	J. Carbó	112-116
Glup	Joan	134
	-H-	
Heavy Metal	Devil	131
	-J-	
Joc brut	J. Cortès	105
Juguetes, Exposició de	M.B. Sancho	228
	-L-	
Laboratori		51

	-M-	
Mas, Pere (Entrev)	J. Cortès	24
Memòria Històrica	G. Soler	239
Més enllà	J. Genovart	132
Mili, La	Rosselló	133-199
Mili, La (Carta)	X. Gual	168
	-P-	
Pont, Jordi (Entrev)	J. Cortès	196
Pont, Tomeu (Entrev)	J. Cortès	104
	-S-	
Sansó, Antoni (Entrev)	J. Cortès	44
Sentències		89
Subvenció		51
	-T-	
Taula rodona	J. Cortès	84
Teatre Religios	R. Duran	10
	-V-	
Viatge a Suïssa	B. Ferrer	110
	-X-	
Xafarder, Es		49
Xiringuitos	J. Cortès	105

Han elaborat aquest índex:
Josep Cortès i Maria Galmés

CA'S SERVERÍ

Cardassar, 25 * SANT LLORENÇ

VIDEO TOT

SETELMA-3

FOTOS CARNET

Santa Maria de Bellver, 4
SANT LLORENÇ

FANDANGOOOO!

CONY! MAI NO EM SURTEN BÉ AQUESTS TÍTOLS ESTRAFALARIS!!

SOPA DE LLETRES:
7 NOMS DE DONA:

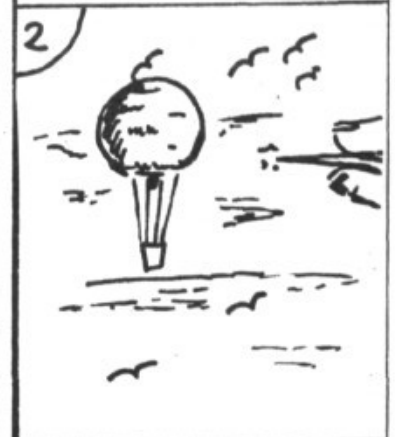
TOMEUBM
PEREA
PE P RR
JOANI
SEBASTIAA
LOFOTN
LLORENÇ O

MALDECAP?
IRRITACIÓ CÈREBRAL?
MAL D'ORELLES?

GIMITARRA'S
SYSTEM
LA SOLUCIÓ!!!

¡ TRANQUIL QUE NO ÉS DE BAYER.

ARANYA COMÚ?
NO, LO MEU ÉS VOCACIÓ

ENTRETENIMENTS:
MIRA DE TROBAR LES 7 PETITES DIFERÈNCIES ENTRE AQUESTS DOS DIBUIXOS.

ESTADÍSTICA
23 DE CADA 24 PERSONES ENTREVISTADES NO LLEGEIXEN "FANDANGO". LA RESTA ÉS ANALFABETA.

NOTÍCIES
EN REAGAN S'ALTRE DIA ES VA MIRAR AL MIRALL, I SOBRESALTAT EXCLAMA: "EN TORNAR-MI TE VOTARA TON PARE!"

MEMÒRIA HISTÒRICA

(En resposta a "Els altres", de Flor de Card, número 99).

Després de molt de temps de no col·laborar en aquesta revista, avui, després d'haver vist la fotografia que il·lustra la contraportada de Flor de Card del novembre d'enguany, m'he sentit en l'obligació de corregir errades i ampliar el que està bé.

El batle de Felanitx, Pere Oliver, vull informar que va poder fugir amb una barca i salvar la seva vida. Després d'anys d'exili va tornar a Mallorca i, ja vell, va morir aquí. El dia del seu enterrament, el Partit Comunista organitzat a Mallorca, va dur una bandera republicana al cementiri, malgrat el risc que suposava aquest fet en aquell temps. El seu fill, que també va ser empresonat, avui ocupa un càrrec important a l'Administració de l'Estat.

El segon personatge de la fotografia, que diu que és en Lluís Companys, President de la Generalitat, va ésser afusellat, com deis, després d'esser entregat a Franco pels nazis, per a que pogués satisfer la set de venjança que patia.

El quart personatge, que voltros anomenau Santiago Carrillo, jo ho dubt.

Francesc Carreras, governador de les Balears, se sap que era gran amic de Manuel Azaña, cap de Govern de l'Estat.

D'en Joan Fornés en puc ampliar la història. Va fugir de Mallorca amb els seguidors del capità Bayo perquè pesava damunt ell un orde de captura, mort o viu, orde que fou donada pel cap de Falange, del qual m'abs-tenc de donar el nom. Devora mi mateix li dispararen cinc tirs sense ferir-lo, cosa que el va acabar de decidir per anar-se'n. Aquest company tenia un gran sentit poètic, i vull aprofitar l'ocasió per donar una cançó feta per ell i que encara record:

Jo som en Joan Fornés
d'es poble de Son Servera,
i visc a sa carretera.
Allà és ca-vostra i ca-meva...
si no veniu per doblers.

El personatge que ve a continuació deis que és na Dolores Ibárruri. Crec que no és cert. Potser fos na Federica Montseny, perquè duu ulleres i na Dolores no en dúia, en aquell temps. A més, mai es fotografiava d'asseguda, perquè sabem la seva frase històrica mentre, al front, alentava els milicians: "Val més morir de drets que viure agnollats".

No vull ampliar-me sobre el pare d'en "Titan", perquè sé la veritat sobre el seu afusellament.

Dels altres no n'he parlat perquè estic ben d'acord amb la nota que posau referida a ells.

M'agradaria que publicàssiu aquest article, en bé de la Memòria Històrica que com a poble hem de voler conservar i transmetre, carregada de veritat. Ha de servir per a que els joves i tots els que vendran coneixin el nostre passat i lluitin amb nosaltres per a que mai pugui repetir-se.

Moltes gràcies, i esper poder tornar col·laborar en la nostra revista.

Gaspar Soler

NOTA ACLARATORIA

Benvolgut Gaspar,

En primer lloc et vull agrair el teu interès per ampliar les dades que publicarem sobre els personatges que integren la fotografia antiga del mes passat. No posarem més informació de cada un d'ells perquè no era el lloc adequat, ja que únicament es tractava de dir qui eren, no de publicar la seva història particular. Si ve del cas, potser un dia ho fem.

Quant a les errades que dius que hi ha, nosaltres ens fiarem de la propietària de la fotografia, la dona d'en Joan Fornés, perquè creguérem-i encara ho creiem que coneixia bé els personatges per haver-ho comentat moltes vegades amb el seu home.

De tota manera, repetesc, gràcies pel teu interès envers la nostra revista, la qual, ja ho saps, està a disposició del qui bonament vulgui emprar-la.

Josep Cortès

TENDREM TV3!

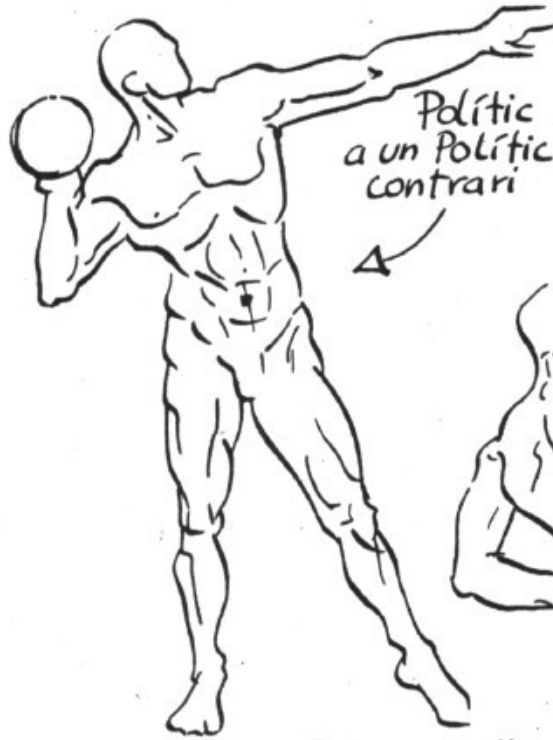
HOTEL EMBULL.

UNA IMPORTANT CADENA D'HOTELS ENVIA INSPECTORS PER VEURE L'ESTAT EN QUE ES TROBEN ELS HOTELS DE DITA CADENA, AQUESTA CADENA ES DIU "EL QUE BUFA S'ESTUFA", AIXÍ QUE!... A ENCADENAR!... VULL DIR!... A LLEGIR.

RESUM. En Pep Ramon i en Joan rebeixen a l'inspector i ja se veuen arruinats, però...

Polític tramant la
propera "putada"

Polític llançant la "Pilota"
a un Polític del bàndol
contrari

Polític recollint
de mala gana la "Pilota"
llançada per un Polític
del bàndol contrari

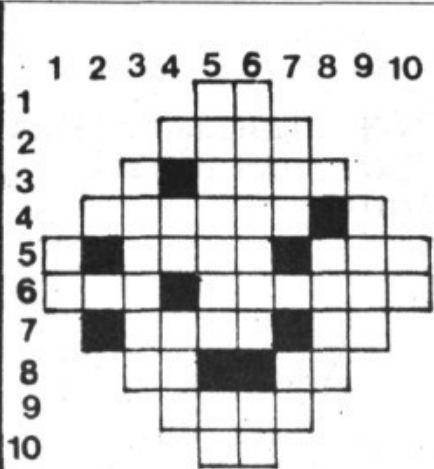

Polític adoptant una
savia decisió després
d'haver sigut descobert,
enfangat fins al coll, dins
qualsevol assumpte tèrbol.

Polític bredejant de lo bé que
n'ha sortit de qualsevol assumpte
tèrbol.

Polític seguint el rastre
a qualsevol bon negoci, molt
provablement contrari a la
conveniència del Poble.

MOTS CREUATS

HORIZONTALS.- 1.-Símbol del cobalt. 2.-Anella. 3.-Consonant. Es diu de la planta de la qual agafa el nom Sant Llorenç. 4.- Depressió en el fons del mar. Vocal. 5.-Cinquant Candela gran de cera. Nom de lletra. 6.-Entre els turcs, el qui exerceix un comandament. Peça de vestir interior. 7.-Dit d'una cosa flexible que es manté dreta, plana. Article indefinit. 8.- Article contrcate. Nàusea. 9.-Mena d'obi per a rentar minerals.10.-Article definit.

VERTICALS.- 1.-Nota musical. 2.-Consonant. Consonant. 3.-Breu composició per a orgue, piano, etc. 4.-Consonant. Conjunció d'enllaç de dues proposicions o de dos termes negatius. Nom de lletra. 5.-Partides de caça. Anyell. 6.-Instrument musical de vent, fet de terra cuita. Contracció. 7.-Altar. Vocal. Llengua d'... 8.-Cinc-cents. Dit del mul o mula fills d'egua. 9.-Al rev. La darrera de les quatre parts iguals en que els romans dividien el dia. 10.-Cara del dau marcada amb un punt.

SOPA DE LLETRES

P A R L A M E N T A R I
A A N S S A L L E A P O
R R R T L T A O S A A P
O E D I L D M L L R G X
T T Z P A S I A B I A R
I S M R P I T O L T D V
D A A R B Ç C R T C O H
I P A S T E T E S N R U
T U P B A C N A L A P E
I C I D M L L R O R N D
S A T S Z C V B M N L P
T U I O P J H L M E T Z
O H N J L U T G B E R F

Mirau si dins aquesta sopa de lletres hi trobau deu paraules que comencin amb "PA".

MARIA GALMES

FUGA DE VOCALS
M _ P L G _ S D N S _ N C M _ T _ _
H _ M _ S _ N C Ç _ S B L _ N C S .

ENDEVINALLA
Casi tots els generals que la Grecia tenia me duien de nit i dia per places i arravals, o per on bé les pareixia i no cregueu que jo sia Levita o moneiot fals ni tampoc armer real. Som d'altra categoria.

SOLUCIO

SOPA DE LLETRES
P A R L A M E N T A R I
A A N S S A L L E A P O
R R R T L T A O S A A P
O E D I L D M L L R G X
T T Z P A S I A B I A R
I S M R P I T O L T D V
D A A R B Ç C R T C O H
I P A S T E T E S N R U
T U P B A C N A L A P E
I C I D M L L R O R N D
S A T S Z C V B M N L P
T U I O P J H L M E T Z
O H N J L U T G B E R F

MOTS CREUATS
C O
R A C A
T C A R D
F O N E R A A
L C I R I E N A
A G A E N A G O S
T E S A U N
A L O I
A B A C
E L

FUGA DE VOCALS
M A I P L O G U E S D O N E S N C M T
H M S N C Ç S B L N C S

ENDEVINALLA
Es l'orgull

BANC ESPANYOL DE CRÈDIT

BANESTO

La major empresa bancària d'Espanya
al seu servei.

POLLASTRES
ROSTITS

Sureda, 1
Telèfon 570624

ASSEGURANCES

Cardassar, 17

ESPORTS

SOLER - PONT

C. Nou, 35 ☎ 56 93 10 Sant Llorenç

JOIERIA FEMENIAS

LLISTES DE NOCES
OBJECTES DE REGAL

Carrer del Rector Pasqual, 8 * T. 569072

CLÍNICA VETERINÀRIA

Hernán Cortés, 3
MANACOR
T. 554265

Burgues, s.n.
FELANITX
T. 581579

VIDRES I MIRALLS

CRISTALLERIA Sant Llorenç

Carrer Major, 71
Telèfon 56 92 11

- * MATERIAL FOTOGRÀFIC
- * ARTICLES DE LABORATORI

S'ESTUDI

General Mola, 11-E
(Baix de's Cos)
Tel. 55 40 78 MANACOR

CALA MILLOR

Normalment, la simple visió de la fotografia excusa tot tipus de comentari. La imatge plana parla amb el mateix llenguatge de qui la mira (Quina cosa més bella! Vaja beneitura! I això què és? Ja no saben que han de posar! Quin temps era aquell! Oh! i això què és?...) I si això passa normalment, mai com aquesta vegada!

Això, senyores i senyors, és Cala Millor. Perdó, ERA la platja de la Badia de Llevant de vint-i-cinc a trenta anys enrera. És ben viu encara en el record infantil: unes poques cases, Ca'n Pou, els tamarrells, la platja immensa i els llumets de les barques a l'horabaixa.

Poser no cal recórrer als conceptes ("desenvolupament sostingut", "planificació ambiental"...) per desautoritzar el desastre, la completa destrucció d'aquest racó que ens deixaren els avantpassats i que no-

saltres ja MAI no podrem deixar als nostres descendents.

Progrés!

Sí, és ver, ara tenim una rentadora, dos o tres cotxes, tv en color, vídeo i no sé quantes coses més (si fa no fa les mateixes que tenen els menorquins sense haver arribat a tal punt de "balearització"), però també és ver que encara no ens sentim gens ni mica sadolls, i també és ver que encara -sortosament- sentim el fred i que no hem aconseguit minvar gens ni mica l'avarícia, la cobdícia, l'enveja... ni tots aquells altres aspectes que ens fan alhora tan humans i tan primitius.

Progrés!

Sí, és ver, però, per a què?

Doblers!

Sí, és ver, però, per a què i per a qui?

Guillem Pont